

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **M.T.**, bytom v B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2. júna 2009, č.k. 5Sd/34/2007-41, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 2. júna 2009, č. k. 5Sd/34/2007-41, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 2. júna 2009, č.k. 5Sd/34/2007-41, potvrdil rozhodnutie z 29. marca 2007 číslo X., ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s účinnosťou od 5. februára 2004 s odôvodnením, že nespĺňa podmienky, uvedené v § 26a zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a v § 273 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) lebo nezískal potrebných najmenej desať rokov dôchodkového poistenia, ale celkovú preukázanú dobu poistenia (zamestnania) má len 9 rokov a 228 dní.

Zmenovým rozhodnutím z 29. marca 2007 číslo X. v spojení s rozhodnutím z 18. mája 2007 číslo X. a s rozhodnutím z 5. júna 2007 číslo X. odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že navrhovateľ nesplnil podmienky uvedené v § 273 ods. X. zákona o sociálnom poistení, keď získal dobu poistenia len v rozsahu 1 rok a 17 dní. Uvedené rozhodnutia boli nahradené rozhodnutím z 12. septembra 2007 číslo X., ktorým bola žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok opätovne zamietnutá s odôvodnením, že do 5. februára 2007 získal navrhovateľ celkovú dobu dôchodkového poistenia len 1 rok a 65 dní dôchodkového poistenia, teda nesplnil podmienku potrebnej doby zamestnania.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že navrhovateľovi bol od 1. januára 2001 priznaný výsluhový dôchodok a pre jeho priznanie a výšku boli zhodnotené doby, ktoré oznámením zo 6. marca 2007 pre predmetné konanie vykázal Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia v Bratislave (ďalej len „VÚSP“). Krajský súd preto považoval postup odporkyne za správny, keď doby uvedené v oznámení už nezhodnotila ako doby poistenia pre vznik nároku navrhovateľa na priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému od 5. februára 2004. Dobu zamestnania, ktorá mu bola zhodnotená pre nárok a výšku výsluhového dôchodku odporkyňa podľa názoru súdu prvého stupňa nemohla opätovne hodnotiť pre nárok na priznanie starobného dôchodku na základe žiadosti z 5. februára 2007.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ. Žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a preskúmané rozhodnutia odporkyne zrušiť, lebo odporkyňa pri posudzovaní jeho nároku vychádzala z nesprávneho právneho názoru. Uviedol, že podmienku trvania 10 rokov zamestnania, resp. dôchodkového poistenia splnil. Podľa názoru navrhovateľa doba poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia od 1. decembra 1980 do 31. novembra 1991, ktorá mu bola zohľadnená pri nároku na výsluhový dôchodok sa nezmenila na vojenskú službu v dôsledku mimosúdnej rehabilitácie, ale ide o dobu, ktorá je spoločnosťou dodatočne uznaná ako doba služby vojaka z povolania a výhoda z mimosúdnej rehabilitácie nemá vplyv na povinnosť započítať mu uvedenú dobu aj pre posúdenie nároku na starobný dôchodok vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

Odporkyňa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s v spojení s § 246c OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 125 ods. 11 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení policajtov“) výsluhové dôchodky priznané a vyplácané podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti (1. júla 2002) a od tohto dňa sa zvyšujú o 5%. Na výplatu týchto dôchodkov je príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia. Výplata týchto dôchodkov sa financuje z osobitného účtu.

Podľa § 21 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení profesionálnemu vojakovi sa do doby zamestnania potrebnej na nárok na starobný dôchodok nezapočítava profesionálna služba, ak túto službu vykonával v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok alebo ak policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok.

Podľa § 60 ods. 3 a 6 zákona o sociálnom poistení dôchodkového poistenia nie je obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie bolo zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotský výsluhový dôchodok alebo sirotský dôchodok podľa osobitného predpisu.

Ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie dôchodkového poistenia len raz.

Podľa § 65 ods. 1, X. zákona o sociálnom poistení (v znení účinnom do 31. decembra 2007) poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 273 ods. X. zákona o sociálnom poistení poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a podmienku potrebnej doby zamestnania podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 splní len s pripočítaním obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003, má nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Výška starobného dôchodku alebo pomerného starobného dôchodku tohto poistenca sa určuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

Z dávkových spisov odporkyne aj administratívneho spisu VÚSZ vyplýva, že navrhovateľovi bol rozhodnutím VÚSZ z 5. marca 2001 číslo X. od 1. januára 2001 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení vojakov, v znení neskorších predpisov. Pre výšku výsluhového dôchodku bolo zohľadnených 44 rokov služby, a to doba od 29. decembra 1956 do 31. júla 1969 v I. kategórii, doba od 1. augusta 1969 do 30. novembra 1980 v II. kategórii, doba od 1. decembra 1991 do 31. decembra 1999 v I. kategórii, doba od 1. januára 2000 do 31. decembra 2000 a doba od 1. decembra 1980 do 31. novembra 1991 v II. kategórii v dôsledku mimosúdnej rehabilitácie. S účinnosťou od 1. júla 2002 sa tento výsluhový dôchodok považuje za výsluhový dôchodok podľa zákona 328/2002 Z.z.

Navrhovateľ požiadal 5. februára 2007 o priznanie starobného dôchodku od 5. februára 2004 teda za účinnosti zákona o sociálnom poistení.

Navrhovateľ dovŕšil vek, potrebný pre vznik nároku na starobný dôchodok aj na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004, po vylúčení doby výkonu služby v ozbrojenom zbore z doby poistenia vo všeobecnom systéme (teda doby od 1. decembra 1980 do 31. marca 1991) získal v zamestnaní, hodnotenom vo všeobecnom systéme len 1 rok a 65 dní dôchodkového poistenia, teda nesplnil podmienku potrebnej doby 10 rokov poistenia (zamestnania).

Odporkyňa preto nepochybila, keď v rozhodnutí z 12. septembra 2007 číslo X. zohľadnila navrhovateľovi celkovú dobu 1 rok a 65 dní obdobia dôchodkového poistenia do 5. februára 2004, teda do dňa, od ktorého navrhovateľ žiadal o priznanie starobného dôchodku a jeho žiadosť o starobný dôchodok zo všeobecného systému zamietla

s odôvodnením, že pre vznik nároku na starobný dôchodok nesplnil podmienku potrenej odpracovanej doby.

Pokiaľ aj v predchádzajúcom rozhodnutí z 29. marca 2007 číslo X. jeho žiadosť odporkyňa zamietla s poukazom na § 26a ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, a nepriznala mu pomerný starobný dôchodok, bolo aj v tomto prípade podmienkou vzniku nároku na uvedenú dávku získanie 10 rokov poistenia (zamestnania), ktorú navrhovateľ nesplnil ani v čase dovŕšenia 60 roku svojho života (3. novembra 2000).

V odôvodnení tohto rozhodnutia odporkyňa nesprávne uviedla, že navrhovateľ získal dobu zamestnania 9 rokov a 228 dní, lebo podľa údajov v osobnom liste dôchodkového zabezpečenia, ktoré je prílohou tohto rozhodnutia, doby zamestnania do 31. marca 1991 (vrátane), boli navrhovateľovi zhodnotené v priznanom výsluhovom dôchodku, ktorý poberá od 1. januára 2001 podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov a dvojitú započítanie doby poistenia (zamestnania) zákon nedovoľuje.

Pokiaľ sa navrhovateľ domnieva, že uvedené doby mu majú byť započítané aj pre nárok na výsluhový dôchodok, aj pre nárok na starobný dôchodok, nezodpovedá jeho záver zákona. Takéto dvojnásobné zhodnotenie doby zamestnania aj vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia aj v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia nie je uvedené v žiadnom ustanovení zákona, práve naopak (aj s poukazom na § 60 ods. 3 a 6 zákona o sociálnom poistení) vtedy, ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie dôchodkového poistenia len raz. Z uvedeného vyplýva, že dobu poistenia v období od 1. decembra 1980 do 31. marca 1991 možno navrhovateľovi započítať len raz a ak k jej započítaniu došlo v osobitnom systéme sociálneho poistenia v dôsledku dobra, poskytovanému v zákone o mimosúdnych rehabilitáciách, nemôže byť tá istá doba poistenia započítaná navrhovateľovi aj vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia pre nárok na starobný (pomerný starobný) dôchodok.

V rozhodnutí z 18. mája 2007 číslo X. a v rozhodnutí z 5. júna 2007 číslo X., odporkyňa pozmenila svoje rozhodnutie z 29. marca 2007 zistila celkovú preukázanú dobu len 1 rok a 17 dní obdobia dôchodkového poistenia, a preto nárok navrhovateľovi na starobný dôchodok od 5. februára 2004 nevznikol.

V dôvodoch týchto rozhodnutí už správne uviedla, že doba zamestnania od 29. decembra 1956 do 31. marca 1991 a od 1. decembra 1991 do 31. decembra 2000 a aj doba evidencie v nezamestnanosti od 1. apríla 1991 do 31. septembra 1991 bola už navrhovateľovi zhodnotená na účely priznania výsluhového dôchodku, a preto nie je možné ju opätovne hodnotiť pre dôchodkové účely, z ktorého dôvodu podľa § 273 ods. 2. zákona o sociálnom poistení žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok v oboch uvedených rozhodnutiach zamietla.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, keď považoval rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému dôchodkového poistenia v ich vzájomnej súvislosti za vecne správne.

Odvolačí súd preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 OSP.

Účastníkom nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporkyňa nárok na ich náhradu nemá (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová